Definitief (versie 1.0)

Kwaliteitsverslag KKFZ 2024

Datum 27-05-2025

Inhoudsopgave

Kwaliteitsverslag KKFZ 2024 0
1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding kwaliteitsverslag 2
1.2 De organisatie en visie op forensische zorg 2
1.3 Terugblik afgelopen jaar 2
1.4 Omvang van de forensische zorg 3
2 Stand van zaken pijlers 4
2.1 Pijler 1: Veiligheid en persoonsgerichte zorg 4
2.1.1 Algemeen beeld 4
2.1.2 Terugblik afgelopen jaar 4
2.1.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar 5
2.2 Pijler 2: Forensisch Vakmanschap 6
2.2.1 Algemeen beeld 6
2.2.2 Terugblik afgelopen jaar 6
2.2.3 Doelen en ontwikkelpunten voor 2025 6
2.3 Pijler 3: Organisatie van zorg 6
2.3.1 Algemeen beeld 6
2.3.2 Terugblik afgelopen jaar 7
2.3.3. Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar 7
2.4 Pijler 4: Samenwerking 7
2.4.1 Algemeen beeld 7
2.4.2 Terugblik afgelopen jaar 8
2.4.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar 8
2.5 Pijler 5: Informeren over resultaten 8
2.5.1 Algemeen 8
2.5.2 Terugblik afgelopen jaar 8
2.5.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar 9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding kwaliteitsverslag

Sinds 2019 biedt RIBW K/AM ambulante begeleiding aan cliënten met een forensische zorgtitel. In december 2023 heeft RIBW K/AM de aanbesteding[1] gegund gekregen voor een uitbreiding van onze ambulante forensische begeleiding en de start van forensische verblijfzorg. Voorafgaand aan de daadwerkelijke start hebben wij aangetoond te voldoen aan de acceptatiecriteria van Dienst Justitiële Instellingen (DJI), waaronder het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ). Hierin staat beschreven waaraan kwalitatief goede forensische zorg dient te voldoen.

Voorliggend kwaliteitsverslag beschrijft hoe RIBW K/AM in 2024 invulling heeft gegeven aan de implementatie van het KKFZ en dient als basis om met Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het gesprek te voeren over de kwaliteit van de geleverde forensische zorg.

1.2 De organisatie en visie op forensische zorg

RIBW K/AM draagt actief bij aan een betekenisvol en zo zelfstandig mogelijk leven van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Wij bieden een breed aanbod op het gebied van ambulante begeleiding, activering/dagbesteding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Specialistische deskundigheid is aanwezig op het vlak van autisme, psychiatrie & verslaving, jongeren/jongvolwassenen (18-23 jaar), Korsakov en forensische zorg.

Wij vertrouwen op de veerkracht van mensen. Dat is de basis van ons werk en het uitgangspunt bij onze professionele ondersteuning aan mensen met een forensische zorgtitel en een psychische kwetsbaarheid. Hierbij staat de balans tussen veiligheid en persoonsgerichte zorg centraal. Dit doen we in samenwerking met (naast)betrokkenen, medewerkers, ervaringsdeskundigen en netwerkpartners.
Wij zijn ervan overtuigd dat een betekenisvol leven voor ieder mens anders, maar bereikbaar is. Onze begeleiders zijn specialisten in het doorbreken van patronen en het versterken van de eigen regie van cliënten, waaronder cliënten met een forensische zorgtitel.

1.3 Terugblik afgelopen jaar

In de aanbestedingsfase is geïnventariseerd welke kwaliteitsaspecten van het KKFZ voor RIBW K/AM aanpassingen of aanvullingen vragen. Dit is vertaald naar een implementatieplan en een groot deel van 2024 stond in het teken van het ten uitvoer brengen hiervan. Voor alle pijlers geldt dat systematisch in kaart is gebracht wat er nodig is om kwalitatief goede zorg te kunnen bieden aan cliënten met een forensische zorgtitel.
Medewerkers zijn (intern) geworven en ingestroomd in de basisleerlijn forensisch vakmanschap, in de bijeenkomsten is gereflecteerd, geleerd en opgehaald waar de medewerkers behoefte aan hebben. Processen en beleid zijn gescreend en, indien van toepassing, aangevuld of geëxpliciteerd. Dit betreft het primair proces, maar ook de administratieve en financiële processen. In het algemeen voldoet RIBW K/AM aan de kwaliteitsaspecten van het KKFZ. Per pijler zijn er in het afgelopen jaar onderwerpen, specifiek voor forensische zorg, gekozen die extra aandacht krijgen. De komende jaren wordt binnen RIBW K/AM verder vormgegeven aan het zorgvuldig implementeren van het KKFZ.

[1] Nieuwe toetreders Overige Forensische Zorg

Eind september 2024 ontvingen wij de definitieve goedkeuring om nieuwe cliënten met een forensische zorgtitel te kunnen ontvangen en begeleiden en vanaf november zijn de eerste cliënten ingestroomd.

1.4 Omvang van de forensische zorg

RIBW K/AM heeft in 2024 ambulante forensische begeleiding en verblijfzorg (ZZP C2 en C3) geleverd. Hierop is geen specifiek beveiligingsniveau van toepassing. Op peildatum 31 december 2024 bood de RIBW K/AM zorg aan 2 cliënten met een ambulante forensische beschikking[2] en 4 cliënten verblijfzorg. Dit is 0,5% van het totale cliëntenbestand van de organisatie.

Gedurende heel 2024 zijn er 9 forensisch cliënten door de organisatie begeleid. Van de uitgestroomde cliënten die in 2024 ambulante begeleiding ontvingen, is één cliënt intern doorgestroomd naar Wmo beschermd wonen en zijn de andere cliënten uitgestroomd naar andere zorgaanbieders (Wmo ambulante begeleiding).

1.5 Leeswijzer

Dit kwaliteitsverslag is opgebouwd volgens een vaste structuur. Het KKFZ is geordend aan de hand van vijf pijlers: 1. Veiligheid en persoonsgerichte zorg, 2. Forensisch vakmanschap, 3. Organisatie van zorg, 4. Samenwerken en 5. Informeren over resultaten. Per pijler wordt een algemeen beeld geschetst, een terugblik op 2024 en een vooruitblik op 2025 gegeven. Hierbij volgen we richtlijnen van de handreiking kwaliteitsverslag KKFZ[3] ten aanzien van de structuur en elementen van het kwaliteitsverslag.

[2] Dit betreft begeleiding onder het oude contract. In 2024 zijn geen nieuwe ambulant forensisch cliënten ingestroomd.
[3] Handreiking Kwaliteitsverslag KKFZ van DJI d.d. 09-03-2022

2 Stand van zaken pijlers

2.1 Pijler 1: Veiligheid en persoonsgerichte zorg

2.1.1 Algemeen beeld

RIBW K/AM voldoet aan de kwaliteitsaspecten ten aanzien van veiligheid en persoonsgerichte zorg zoals beschreven in het KKFZ. Het veiligheidsbeleid en -instrumentarium is bekend bij onze medewerkers en wordt toegepast en geëvalueerd. Persoonsgerichte kracht- en herstelgerichte zorg is de basis van onze methodiek Vitaal Versterkend Werken en het cyclische proces van deze methodiek is geïntegreerd in het integrale software-suite voor de zorg ('ONS').

Het inventariseren van risico's is vast onderdeel in de begeleiding van cliënten. Op basis van een uitgebreide beeldvorming van de cliënt inventariseren we criminogene factoren, lasten en krachten, beschrijven we de risico's en stellen we doelen die bijdragen aan de reductie van recidive. Op- en afschalen vindt plaats afhankelijk van het risicogedrag (beschreven in het signaleringsplan) en de inbreng van begeleiders, de gedragsdeskundige, reclassering en behandelaar(s). Evaluatie van het begeleidingsplan vindt (tenminste) halfjaarlijks plaats in een multidisciplinair overleg.

In het afgelopen jaar is gekeken op welke wijze wij nadere invulling geven aan de balans hoe de persoonsgerichte zorg vorm krijgt binnen de strafrechtelijke kaders en met specifieke aandacht voor risicogestuurde begeleiding en hoe dit in te passen in onze methodiek Vitaal Versterkend Werken. Hierbinnen is specifiek aandacht voor het vergroten en borgen van scherpte op veiligheid en forensische scherpte op alle niveaus van onze organisatie.

2.1.2 Terugblik afgelopen jaar

In 2024 zijn twee instrumenten in gebruik genomen die bijdragen aan het in beeld krijgen en managen van risicofactoren. Dit is het signaleringsplan dat aangescherpt is en beter aansluit bij een risicogestuurde begeleiding. Het tweede instrument is de risico inschatting bij ambulant huisbezoek. Wij werken in een driehoek van één cliënt met twee ambulant begeleiders. De driehoek zorgt enerzijds voor transparantie en kwaliteit van zorg en anderzijds voor versterking van de professionele interventies van de begeleiders. De checklist draagt bij aan een gedegen risico-inventarisatie bij nieuwe ambulant cliënten.

Scholing in Risk Need Response (RNR)-principe is onderdeel van onze basisleerlijn forensisch vakmanschap, die (verplicht) gevolgd is door alle medewerkers die werken met forensisch cliënten. Deze leerlijn is opgebouwd uit modules van de forensische leerlijn van GGZ-Ecademy en thematische leerbijeenkomsten om hiermee te kunnen oefenen.
Het RNR-principe is opgenomen in onze methodiek en geborgd in het begeleidingsplan. Supervisie en coaching door de leidinggevende en teamcoaches ondersteunen de juiste toepassing in de praktijk.

Multidisciplinaire samenwerking is geborgd door de structurele inzet van de gedragsdeskundige bij verschillende momenten met de cliënt (intake, evaluatie en reflectie).

2.1.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar

In 2024 is de basis gelegd die we in 2025 in de praktijk gaan brengen. Het vergroten van de bewustwording en deskundigheid op het gebied risicotaxatie bij cliënten met een forensische zorgtitel blijft een belangrijk aandachtsgebied. Naast de basisleerlijn forensisch vakmanschap heeft RIBW K/AM een verdiepende leerlijn ontwikkeld. Hierin staan weerbaarheid en forensische scherpte centraal. In 2025 staat het vervolg op de weerbaarheidstraining ingepland.
De maandelijkse teamoverleggen met aandacht voor forensische casuïstiek, intervisie en reflectie worden in 2025 vervolgd.
RIBW K/AM werkt met een eigen methodiek (Vitaal Versterkend Werken) waarin tevens het RNR-principe opgenomen is. In teambijeenkomsten wordt de toepasbaarheid geëvalueerd en eventuele verbeteringen besproken. We blijven op de hoogte t.a.v. de ontwikkelingen inzake het BeRK-gesprek.

2.2 Pijler 2: Forensisch Vakmanschap

2.2.1 Algemeen beeld

Onze medewerkers zijn bevoegd en bekwaam. Zij hebben een professionele grondhouding en werken methodisch en volgens (zorg)standaarden. RIBW K/AM heeft een uitgebreid opleidingsprogramma, zowel intern als via de GGZ-Ecademy. Nieuwe medewerkers in het primair proces volgen verplichte trainingen op het gebied van: weerbaarheid, Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld GGZ, privacy en informatieveiligheid en Vitaal Versterkend Werken.

Alle medewerkers van RIBW K/AM hebben een personeelsdossier, waarin onder VOG, diploma's, certificaten, dit wordt gemonitord door afdeling P&O in samenwerking met de leidinggevenden.

2.2.2 Terugblik afgelopen jaar

In 2024 is de groep forensisch opgeleiden uitgebreid met meerdere ambulante teams, het team op de verblijfslocatie en medewerkers uit de flexpool. We hebben een opleidingsplan forensische zorg opgesteld en het beleid forensisch vakmanschap verder uitgewerkt, met het KKFZ en het instrumentarium van het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP) als basis.

Om dit goed te kunnen borgen is forensisch vakmanschap geïntegreerd in de bestaande deskundigheidsbevordering van RIBW K/AM, met als centraal uitgangspunt verbinding met methodiek Vitaal Versterkend Werken. Hiermee bieden wij een cyclisch aanbod van de leerlijn: basis, verdieping, diverse doelgroepen en nieuwe instroom van forensische professionals

Naast de e-learning zijn leerbijeenkomsten georganiseerd waarin ruimte is voor casuïstiekbespreking en intervisie. Deze bijeenkomsten zijn georganiseerd en begeleid door leidinggevenden en de gedragsdeskundige die ook lid zijn van de projectgroep.

2.2.3 Doelen en ontwikkelpunten voor 2025

In het voorjaar van 2025 start een nieuwe cyclus van de basisleerlijn forensisch vakmanschap waarmee de (nieuwe) medewerkers die forensisch gaan werken worden toegerust met de benodigde kennis en vaardigheden.
Naast de basis is er ook een leerlijn Verdieping forensisch vakmanschap ontwikkeld. Ook hierin zijn e-learnings uit de forensische leerlijn van EFP opgenomen. In het opleidingsplan forensisch vakmanschap 2025 is de thematiek van de verdieping uitgewerkt.
RIBW K/AM heeft aandacht voor de vermaatschappelijking en normalisering van de (forensische) geestelijke gezondheidszorg. Onze medewerkers zijn de ambassadeurs die dit uitdragen. Daarnaast wordt informatie via intranet gedeeld en nemen we deel aan de Dag van de forensische zorg.

2.3 Pijler 3: Organisatie van zorg

2.3.1 Algemeen beeld

Onze forensische zorgactiviteiten zijn onderdeel van het geheel dat onze organisatie heeft ingericht om kwalitatief goede zorg te leveren, een veilig werk- en leefklimaat te bieden en de bedrijfsvoering op orde te hebben. RIBW K/AM heeft een gedegen kwaliteits- en veiligheidsmanagement systeem

ingericht. De werking wordt jaarlijks getoetst door middel van een systeembeoordeling en externe kwaliteitsvisitaties. Wij zijn HKZ-gecertificeerd, hebben een interne auditcyclus en voeren dossiercontroles uit.

Wij werken met Veilig Incident Melden (VIM). Alle onvoorziene gebeurtenissen en incidenten worden vermeld en naar aanleiding hiervan worden de noodzakelijke acties uitgezet. Er is een intern opvang team beschikbaar dat nazorg kan bieden voor het betreffende team en/of de cliënt.
Resultaten van cliënttevredenheidsmetingen zijn vindbaar voor onze cliënten (en hun netwerk) en worden met onze medewerkers besproken. Dit geldt ook voor de uitkomsten van het medewerkertevredenheidsonderzoek.

2.3.2 Terugblik afgelopen jaar

In 2024 zijn initiatieven ingericht die de monitoring, verbetering, intervisie en reflectie van onze forensische zorgactiviteiten ondersteunen. De triagecommissie forensische zorg is in oktober 2024 van start gegaan. Hierin worden aanmeldingen, instroom, door- en uitstroom besproken en de terugkoppeling naar de reclassering en DJI gestroomlijnd. Op die wijze doen wij ervaring op, leren wij en kunnen we in een multidisciplinaire setting vooruitblikken.

Het AO/IC[4] proces is aangescherpt met de verwerking van de eisen die de forensische zorg stelt. Hieraan ligt een risico-inventarisatie ten grondslag die (tenminste) jaarlijks wordt geëvalueerd.

Het project implementatie forensische zorg is afgerond, geëvalueerd en opgenomen in de reguliere structuur en P&C-cyclus.

2.3.3. Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar

Het aantal aanmeldingen ambulant forensische zorg blijft achter bij onze inzet in de aanbesteding (40 cliënten). In 2025 zetten we actief in op externe communicatie en regionale samenwerking om de instroom van nieuwe ambulant forensische cliënten te vergroten. Hieraan gekoppeld wordt in 2025 geëvalueerd op welke wijze we de organisatie van de ambulant forensisch begeleiders zo efficiënt en effectief kunnen inrichten (o.a. afhankelijk van geografische spreiding van cliënten).

In 2025 staat de externe audit van HKZ gepland. Onze forensische zorgactiviteiten worden meegenomen in deze externe toetsing.

2.4 Pijler 4: Samenwerking

2.4.1 Algemeen beeld

RIBW K/AM werkt samen met organisaties binnen en buiten de forensische zorg om continuïteit van zorg te realiseren, zoals met FACT en ACT van de GGZ, de reclassering en verslavingszorg.
Overdracht in de keten is gericht op continuïteit van zorg met een optimale overdracht van informatie, binnen de wettelijke kaders. De cliënt is zoveel mogelijk betrokken bij zijn/haar overdracht. Doel is om zorg te dragen voor een doelmatige en veilige zorg en de continuïteit van zorg in het contact met de geëigende partijen zoals reguliere GGZ, zorg, veiligheidshuis en gemeente over de voortzetting van trajecten bij aflopen van de strafrechtelijke titel.

[4] Administratieve Organisatie/Interne Controle

In een wekelijks veiligheidsoverleg bespreken we de acute veiligheid in de regio, die zowel onze cliënten als de maatschappij aangaan. We dragen actief bij aan het Operationeel Overleg Zorg waar de Openbare GGZ-keten organisatie-overstijgende casuïstiek inbrengt en bij het, door het Zorg- en Veiligheidshuis georganiseerde, Individueel Casus Overleg.

2.4.2 Terugblik afgelopen jaar

We hebben een kennismakingsronde gemaakt langs verschillende ketenpartners in de forensische zorg. Gedurende 2024 zijn de contacten met Fivoor en Reclassering Nederland geïntensiveerd, zowel met het management als met de reclasseringsmedewerkers.

We hebben in 2024 actief deelgenomen aan bijeenkomsten en sessies georganiseerd door het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP) en Valente. We zijn aangesloten bij het EFP-onderdeel Deskundigheidsbevordering BW/MO. Naast de inhoudelijke kennisdeling hebben we hiermee ons netwerk in de forensische zorg verbreed en regelmatig ervaringen uitgewisseld. Bijvoorbeeld op het gebied van risicotaxatie en ideeën om de beeldvorming over de forensische zorg te verbeteren en stigmatisering te reduceren.

2.4.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar

In 2025 besteden we onverminderd aandacht aan de relaties met ketenpartners, zoals de reclassering en collega-zorgaanbieders. We investeren tijd in het opbouwen van wederzijds begrip en vertrouwen.

We gebruiken de driepartijenovereenkomst (ook genoemd tool samenwerkingsafspraken) om de afspraken tussen cliënt, reclassering en RIBW K/AM vast te leggen en te evalueren. In 2025 besteden we bewust aandacht aan de toepassing hiervan en stemmen we de samenwerking periodiek af met de reclasseringsorganisaties.

In 2025 gaan we zicht krijgen op en ervaring krijgen met doorstroom en uitstroom van cliënten met het doel de overdracht in de keten voor de cliënt zo goed mogelijk te laten verlopen.

We zetten onze deelname aan de (kennis) netwerken forensische zorg van EFP en Valente voort in 2025.

2.5 Pijler 5: Informeren over resultaten

2.5.1 Algemeen

Deze pijler heeft betrekking op transparante informatieverstrekking van RIBW K/AM met het doel om cliënten, naasten, professionals, financiers, toezichthouders en de maatschappij te informeren over de activiteiten en de behaalde resultaten binnen de forensische zorg. Dit omvat onder andere het meerjarenplan en formele overlegmomenten met Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

2.5.2 Terugblik afgelopen jaar

In 2024 heeft RIBW K/AM een start gemaakt met het opstellen van het meerjarenplan KKFZ 2024-2028 dat een doorkijk geeft naar ons ontwikkeling voor de komende jaren. In juli 2024 is het meerjarenplan vastgesteld in het Directieteam van RIBW K/AM.

Gedurende de implementatiefase heeft RIBW K/AM een maandelijkse voortgangsrapportage gedeeld met de accountmanager van DJI.

In 2024 werkten wij met een implementatieplan dat richtinggevend is voor het kunnen voldoen aan de acceptatiecriteria voor nieuwe toetreders (overige forensische zorg). Eén van de onderdelen is een communicatieplan waarin we de informatieverstrekking aan de verschillende partijen verder uitwerken.

Prestatie- indicatoren: voor ambulante begeleiding en verblijfszorg is alleen indicator 2 'de gewenste vervolgzorg' van toepassing. Aangezien wij in 2024 minder dan 15 cliënten hebben begeleid in de eerste 8 maanden van 2024, komt ook deze indicator voor ons te vervallen.

2.5.3 Doelen en ontwikkelpunten voor het komende jaar

In 2025 evalueren en actualiseren wij het meerjarenplan KKFZ 2024-2028.